

да дава плодъ, който да отговаря за потръбностите на въкътъ, въ който сега живеемъ" (Ил. Св. год. IX, кн. 3, с. 2—3) Такава е, казва Чинтуловъ, най-голъмата надежда на духовното стадо къмъ неговия архипастиръ. За отбѣлѣзане е, че въ тая рѣч, привѣтствуването и похвалата не заематъ тъй голъмо място, каквото обикновено имъ се дава въ подобни случаи. Чинтуловъ говори, не за да похвали, а да начъртае на идващия владика програма за прѣстоящата му духовнопросвѣтна дѣйност.

По тоза врѣме и въ Сливенъ революционното настроение е било значително повишено. Въ извѣстна степень то се е дѣлжало и на Чинтуловитѣ бунтовни пѣсни, широко разпостранени не само въ Сливенъ. Чинтуловъ криелъ, че е авторъ на тия пѣсни, но буднитѣ млади знаели, чии сѫ пѣсните и усърдно ги разпостранявали съ прѣписи и воленъ хайдушки гласъ. Обаче влиянието на Чинтуловъ върху революционния духъ на сливенци не е отишло по-нататъкъ. Само Грековъ дава свѣдения за непосрѣдно участие на Чинтуловъ въ сливенския революционенъ комитетъ⁴⁶. Това участие става съмнително, като се имать прѣдъ очи дори само особенитѣ просвѣтителни възгледи на Чинтуловъ, изложени отъ Грековъ. Стариятъ народъ учитель мислѣлъ, че безъ Русия нищо не може да се направи съ сила за освобождението на България; безъ руска помощъ всѣки опитъ би билъ безуспѣшъ и напразно би се изложилъ народътъ на голъма опасностъ. Споредъ Чинтуловъ нашиятъ народъ трѣбва самъ да се подготви, да се организира, да събере силитѣ си, тогава той самъ би намѣрилъ изходния путь" (Юб. сб. с. 142). Грековъ си спомня думи на Чинтуловъ, които — и да не сѫ точни — все пакъ прѣдаватъ мислите му: „Народниятъ духъ у настъ е отпадналъ; за да се повдигне той, иска се врѣме, но азъ и врѣмето не вѣрвамъ, а вѣрвамъ само въ дѣдо Ивана, който единъ денъ ще дойде съ войските си и ще ни изтръгне отъ ржцѣтѣ на поганците, но дотогава се иска много работа, трѣбва народътъ да се просвѣщава, трѣбва да му се вдѣхне любовъ къмъ отечеството" (тамъ, с. 145 — 146). Чинтуловъ, който е познавалъ добре вѫтрѣшното положение на България, материалното и духовно състояние на народа, не е можалъ да се увлѣче въ фантастичнитѣ планове на лудитѣ глави, както не се увеличаше въ